

นิพนธ์ต้นฉบับ

สถานการณ์การจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานของ
บุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่นบุญชนิดา หวานเพราะ⁽¹⁾, พรพรรณ สกุลคุ^{(2)*}, อุไรวรรณ อินทร์ม่วง⁽²⁾, กาญจน์ภา ครองธรรมชาติ⁽²⁾

วันที่ได้รับต้นฉบับ: 20 สิงหาคม 2567

วันที่ตอบรับการตีพิมพ์: 12 กันยายน 2567

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น

วิธีการ: การศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ใช้สถิติเชิงอนุมาน โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ กำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัย: ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร, ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากร และความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.78, 3.73 และ 3.98 ตามลำดับหัวข้อ ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า การป้องกันคือ องค์กรมีการเฝ้าระวังสุขภาพและการเฝ้าระวังอันตรายจากการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ($p\text{-value} = 0.023$) และความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ คือ องค์กรจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอต่อการทำงานและองค์กรมีอากาศที่ถ่ายเทและอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการทำงานมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ($p\text{-value}=0.022$)

สรุป: การจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน ด้านการป้องกัน และการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ดังนั้น ควรมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีความเชี่ยวชาญ ลงพื้นที่สำรวจปัญหาภายในโรงพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไข้ปัญหา ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีการประกาศนโยบายและข้อปฏิบัติให้บุคลากรทราบ และปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการป้องกัน และเฝ้าระวังอันตรายจากการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: การจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน, บุคลากร, โรงพยาบาล

* ผู้รับผิดชอบบทความ

(1) นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย

และสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(2) สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและ

ความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Email : spomp@kku.ac.th

Original Article

Situation of Occupational Health, Safety, and Working Environment Management of Khok Pho Chai Hospital Personnel Khon Kaen Province

Boonchanida Wanproh⁽¹⁾, Pompun Sakunkoo^{(2)*}, Uraiwan Inmuong⁽²⁾, Kannitha Krongthamchat⁽²⁾

Received Date: August 20, 2024

Accepted Date: September 12, 2024

Abstract

Objective: The objective of this study is to examine the working environment, the level of opinions regarding the management of occupational health, safety, and environmental aspects, and evaluate the performance efficiency of personnel at Khok Pho Chai Hospital in Khon Kaen Province.

Methods: A cross-sectional analytical research study was conducted. Questionnaire was used as the data collection tool. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, median, maximum, and minimum values. Inferential statistics were used, multiple linear regression analysis, were employed to study the relationship between the management of occupational health, safety, and the working environment and the performance efficiency of personnel at Khok Pho Chai Hospital in Khon Kaen Province. The significance level was set at 0.05.

Results: Overall, opinions on the management of occupational health and safety, the management of the working environment, and the performance efficiency of personnel were at a high level, with average scores of 3.78, 3.73, and 3.98, respectively. The relationship between the management of occupational health and safety and the performance efficiency of personnel indicated that preventive measures, such as the organization's monitoring of employees' health and work-related hazards, were significantly related to personnel performance efficiency (p-value=0.023). Additionally, the relationship between the management of the working environment and personnel performance efficiency showed that physical environment factors, such as adequate lighting for work and proper ventilation and temperature, were significantly related to personnel performance efficiency (p-value=0.022).

Conclusion: Occupational health, safety, and environmental management in the workplace affect the performance efficiency of personnel. Therefore, it is necessary to appoint responsible individuals with expertise in occupational health, safety, and environmental management to regularly inspect issues within the hospital. They should also address problems and continuously monitor results, particularly regarding the physical environment, such as adequate lighting in work areas and ensuring that workrooms have proper ventilation. Additionally, related policies and procedures should be announced and strictly adhered to by all personnel to prevent and monitor hazards arising from work activities.

Keywords: Occupational Health Safety and Working Environment Management, Personnel, Hospital

* Corresponding author

(1) Master of Public Health Program in

Safety Occupational Health

Environment Management,

Faculty of Public Health,

Khon Kaen University

(2) Department of Occupational Safety

and Environmental Health,

Faculty of Public Health,

Khon Kaen University

Email : spomp@kku.ac.th

บทนำ

โรงพยาบาลเป็นสถานบริการทางการแพทย์ที่มีบทบาทครอบคลุมทั้งในด้านการรักษาพยาบาล การป้องกันควบคุมโรค การฟื้นฟูสภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการส่งเสริมอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผู้มารับบริการเป็นจำนวนมาก (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม, 2557) ซึ่งสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดรูปแบบการใช้ชีวิตและยังมีผลต่อการมีสุขภาพที่ดีหรือไม่ดีของมนุษย์ (บรรจง ทองเอก, 2560) ดังนั้น ระบบการจัดการความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญ เพราะหากมีการจัดการไม่ดีอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้มารับบริการ และบุคลากรของโรงพยาบาลได้ นอกจากนี้ยังอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงโรงพยาบาล (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม, 2554) ภายในโรงพยาบาลมีกระบวนการทำงานต่างๆ ที่มีโอกาสสัมผัสกับสิ่งคุกคามต่อสุขภาพในทุกด้าน ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงความเสี่ยงจากการทำงานต่อสุขภาพผู้ปฏิบัติงานอย่างไร เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ระมัดระวัง หรือเพื่อคุ้มครองสุขภาพทั้งของผู้ปฏิบัติงาน ผู้มารับบริการที่โรงพยาบาล (กรมควบคุมโรค, 2554) บุคลากรที่ปฏิบัติงานถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนให้โรงพยาบาลก้าวหน้าไปได้อย่างต่อเนื่อง ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดีจะมีส่วนช่วยส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน (ณัฐาสิริ ยิ่งรู้ & ฉัตรปรีอยู่เย็น, 2555) ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน เป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรสะท้อนถึงความรู้สึกที่มีต่องาน และผู้ร่วมงาน ถ้าบุคลากรมีความรู้สึกที่ดีต่องาน การทำงานก็จะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นแต่ในทางตรงข้ามหากความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานไม่ดี อาจส่งผลให้เกิดภาวะกดดัน และส่งผลให้เกิดความเหนื่อยล้า (ศิริอนันต์ จูฑะเทมย์, 2529) โรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย เป็นโรงพยาบาลขนาดเล็ก สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เปิดให้บริการเมื่อปี พ.ศ. 2556 มีวิสัยทัศน์ คือ โรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย เป็นโรงพยาบาลที่ดูแลสุขภาพประชาชนอย่างมีคุณภาพ ตามหลักเวชศาสตร์ครอบครัว โดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อประชาชนสุขภาพดีและมีพันธกิจที่สำคัญเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมที่ทันสมัย การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการสาธารณสุข ที่รับผิดชอบในงานอาชีวอนามัยความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม

ของโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น จึงเห็นความสำคัญของประเด็น อาชีว-อนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานภายในโรงพยาบาล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสถานการณ์ด้านการจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้มาปรับปรุงและพัฒนานโยบายด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล เพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่นดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) วัตถุประสงค์ทั่วไป เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น

2) วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.1) เพื่อศึกษาและตรวจวัดสิ่งแวดล้อมในการทำงานทางกายภาพของโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น

2.2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยใน การทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น

2.3) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานของ บุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น

2.4) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น

2.5) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

● ประชากร

ประชากรที่ศึกษา คือ บุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้ง 78 คน และห้องปฏิบัติการภายใน โรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย คือ ห้องบริการด้านปฐมภูมิและองค์กรรวม ห้องฝากครรภ์ ห้องวัคซีน แผนกผู้ป่วยนอก ห้องตรวจพยาบาล ห้องแพทย์ แผนกฉุกเฉิน ห้องผู้ป่วยใน ห้องทันตกรรม ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ ห้องการเงิน ห้องกายภาพแผนไทย ห้องยา ห้องบัตร ห้องธุรการ ห้องการเงิน และอาคารซักฟอก จำนวน 22 ห้อง ที่ทางผู้วิจัยทำการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานทางกายภาพ เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบุคลากร จำนวน 8 ข้อ ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 ข้อ ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 ข้อ ส่วนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 ข้อ ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานของโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างอิสระ ตรวจสอบความตรง (Validity) โดยการนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญด้าน อาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และความสมบูรณ์ของคำชี้แจงนำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ทำการแก้ไขปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้ (Tryout) จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ รวมถึงความถูกต้องชัดเจนของข้อคำถาม เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น ข้อคำถามที่เป็นระดับความคิดเห็น จำนวน 35 ข้อ ทดสอบหาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการวิหาคความเชื่อมั่นสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 0.97 และเครื่องมือที่ใช้สำรวจตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานทางกายภาพ คือ เครื่องมือวัดความเข้มแสงสว่าง ได้แก่ Lux Meter ยี่ห้อ EXTECH

Instrument รุ่น 407026 และตลับเมตร ยี่ห้อ PT&T 10m/25mm, เครื่องมือวัดระดับเสียง ได้แก่ Sound Level Meter ยี่ห้อ RION รุ่น NL-42 และ Sound Calibrator ยี่ห้อ Rion รุ่น NC-75 และเครื่องมือวัดความร้อน คือ Thermal Environment Monitor ยี่ห้อ TSI QUEST รุ่น Quest Temp 34 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อตอบวัตถุประสงค์จะวิเคราะห์ผลการศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัยความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ใช้ STATA Version 15.0 (ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

● จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เลขที่โครงการ HE662300 วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2567

ผลการวิจัย

1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

บุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.67 มีอายุเฉลี่ย 35.67 ปี (อายุน้อยที่สุด 21 ปี และมากที่สุด 59 ปี) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 60.25 ตำแหน่งพนักงานทั่วไปเป็นกลุ่มที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด จำนวน 25 คน (ร้อยละ 32.05) รองลงมา คือ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 28.21) กลุ่มงานที่ปฏิบัติงานมากที่สุด คือ กลุ่มงานบริหาร จำนวน 25 คน (ร้อยละ 32.05) รองลงมา คือ กลุ่มงานฉุกเฉิน และกลุ่มงานผู้ป่วยนอก ตามลำดับ อายุการทำงานเฉลี่ย 9.11 ปี (อายุการทำงานน้อยที่สุด 1 ปี และมากที่สุด 38 ปี) อายุการทำงานที่โรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชยเฉลี่ย 4.07 ปี (อายุการทำงาน

โรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชยน้อยที่สุด 1 ปี และมากที่สุด 15 ปี) รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 22,422.15 บาท (รายได้ต่อเดือนน้อยที่สุด 6,500 บาทและมากที่สุด 73,000 บาท)

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีพ-อนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร

บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=3.78, S.D.=0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์กรของท่านมีการตรวจสอบสุขภาพประจำปีให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.45, S.D.= 0.62) รองลงมาคือ องค์กรของท่านมีเครื่องหมายเตือนภัยติดไว้ให้เห็นโดยชัดเจนในบริเวณรังสี เช่น ห้อง X-ray และบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับรังสีได้รับการตรวจวัดปริมาณรังสีสะสม และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Mean=3.95, S.D.=0.80) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรของท่านมีการอบรมให้ความรู้บุคลากรเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานแก่บุคลากรเข้าทำงานใหม่หรือให้บุคลากรทำงานในลักษณะงานที่แตกต่างไปจากเดิมที่ถูกต้องเหมาะสม อยู่ในระดับมาก (Mean=3.47, S.D.=0.85) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากร

บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=3.73, S.D.=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับมาก (Mean=4.14, S.D.=0.63) รองลงมาคือ องค์กรของท่านมีการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่เพียงพอและเหมาะสมให้บุคลากรในการทำงาน เช่น ชุด PPE หน้ากากอนามัย เป็นต้น อยู่ในระดับมาก (Mean=4.04, S.D.=0.87) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรของท่านมีห้องน้ำที่สะอาดเพียงพอ และปลอดภัยให้กับบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง (Mean= 3.26, S.D.=0.91) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean= 3.98, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านมีการตรวจสอบความถูกต้องของงานอย่างละเอียด อยู่ในระดับมาก (Mean=4.05, S.D.=0.62) รองลงมาคือ ท่านมีประสิทธิภาพในการทำงานส่งงานให้ตรงตามเวลาที่กำหนดได้ (Mean=4.04, S.D.=0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านมีการนำเทคนิคต่างๆ มาช่วยลดเวลาในการทำงาน อยู่ในระดับมาก (Mean=3.92, S.D.=0.66) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการอาชีวนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานของโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น

บุคลากรมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถานที่ในการทำงาน ที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไข เช่น แสงสว่างที่ไม่เพียงพอ ห้องทำงาน ที่มีพื้นที่แคบ อุปกรณ์การทำงาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์การแพทย์ ที่มีไม่เพียงพอและขาดการบำรุงรักษา ซ่อมแซมให้พร้อมใช้งาน เป็นต้น การจัดการอาชีวนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมภายในโรงพยาบาล ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการตรวจสอบพื้นที่ เมื่อพบปัญหา ควรมีโครงการแก้ไขปรับปรุง และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เช่น ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ควรมีเส้นทางหนีไฟที่ชัดเจน อุปกรณ์ดับเพลิงที่พร้อมใช้งาน และการซ่อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยทุกปี รวมถึงการคัดแยกขยะที่ต้องมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่องน้ำอุปโภค-บริโภคที่มีบริการให้กับเจ้าหน้าที่ และผู้มารับบริการควรสะอาดได้ตามมาตรฐาน เป็นต้น

6) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวนามัยและความปลอดภัยในการทำงานต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

การป้องกัน ที่เกี่ยวข้องกับ องค์กรจัดให้มีการซ่อมบำรุงหรือการซ่อมแซม อุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพปลอดภัยตลอดระยะเวลาที่ใช้งาน, องค์กรมีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในประกอบด้วย อุปกรณ์ดับเพลิงที่พร้อมใช้งาน, ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้, เส้นทางหนีไฟ และแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย มีการซ่อมแผนป้องกันฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง, องค์กรมีเครื่องหมายเตือนภัยติดไว้ให้เห็นโดยชัดเจนในบริเวณรังสี เช่น ห้อง X-ray และบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับรังสี ได้รับการตรวจวัดปริมาณรังสีสะสม

และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์การมีการการเฝ้าระวังสุขภาพและการเฝ้าระวังอันตรายจากการทำงานของบุคลากร ($\beta=0.393, p\text{-value}=0.023$) มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.023 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4

7) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ที่เกี่ยวข้องกับ องค์การของท่านจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอต่อการทำงาน และองค์การของท่านมีอากาศที่ถ่ายเทและอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการทำงาน ($\beta=0.354, p\text{-value}=0.022$) มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.022 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 5

บทสรุปและอภิปรายผล

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร

บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=3.78, S.D.=0.77) ทั้งนี้เป็นเพราะโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย มีนโยบายในการป้องกันอันตรายจากการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร เห็นได้จากผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานรายข้อ คือ องค์การของท่านมีการตรวจสุขภาพประจำปีให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ (Mean=4.45, S.D.=0.62), องค์การของท่านมีเครื่องหมายเตือนภัยติดไว้ให้เห็นโดยชัดเจนในบริเวณรังสี เช่น ห้อง X-ray และบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับรังสี ได้รับการตรวจวัดปริมาณรังสีสะสมและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Mean=3.95, S.D.=0.80) และองค์การของท่านมีการให้ภูมิคุ้มกันตามปัจจัยเสี่ยงของงานแก่บุคลากร (Mean=3.92, S.D.=0.72) เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มานพ กาเลียง (2558) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข: กรณีศึกษาโรงพยาบาลสงขลา ทำการศึกษานักวิชาการจำนวน 325 คน ผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่องานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วย

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากร

บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=3.73, S.D.=0.79) ทั้งนี้เป็นเพราะโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย มีการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม เห็นได้จากผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานรายข้อ คือ ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน (Mean=4.14, S.D.=0.63), องค์การของท่านมีการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่เพียงพอและเหมาะสมให้บุคลากรในการทำงาน เช่น ชุด PPE หน้ากากอนามัย เป็นต้น (Mean= 4.04, S.D.=0.87) และท่านได้รับการช่วยเหลือในการทำงานจากหัวหน้างานและเพื่อนร่วมอยู่เสมอ (Mean= 4.01, S.D.=0.75) เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของบรรจง ทองงอก (2560) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช ทำการศึกษานักวิชาการจำนวน 313 คน ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=3.84) ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการสำรวจตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานด้านกายภาพโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย การตรวจวัดความเข้มแสงสว่าง ทั้งหมด 110 จุด ลักษณะงานสำนักงานจะทำการตรวจวัดทั้งระดับงานเขียน งานอ่านเอกสาร และงานพิมพ์ที่แป้นพิมพ์ พบว่า มีผลการตรวจวัดที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพียง 9 จุด คิดเป็นร้อยละ 8.18 เท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงพยาบาลไม่ได้สำรวจตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานทางกายภาพอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่ทราบถึงอุปกรณ์ที่ชำรุด-ทรุดโทรม และไม่ได้มีการซ่อมแซมอุปกรณ์

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ใน ภาพ ร ว ม อยู่ ใน ระดับ มาก (Mean=3.98, S.D.=0.63) ทั้งนี้เป็นเพราะบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตนเอง เห็นได้จากผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรรายข้อ คือ ท่านมีการตรวจสอบความถูกต้องของงานอย่างละเอียด (Mean=4.05, S.D.=0.62) ท่านมี

ประสิทธิภาพในการทำงานส่งผลให้ตรงตามเวลาที่กำหนดได้ (Mean=4.04, S.D.=0.65) และ ท่านทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรได้ (Mean=4.01, S.D.=0.54) เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุวรรณ หงษ์ วิจิตร, ไสริยา สุภาพผล, & เพ็ญพิชชา โพธากุล (2564) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานโรงพยาบาลศุภมิตร จังหวัดสุพรรณบุรี ทำการศึกษานักวิชาการจำนวน 224 คน ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปัจจัยการทำงานเป็นทีม และประสิทธิภาพในการทำงานของ พนักงานโรงพยาบาลศุภมิตร จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

● ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

การป้องกัน ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรจัดให้มีการซ่อมบำรุงหรือการซ่อมแซม อุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพปลอดภัยตลอดระยะเวลาที่ใช้งาน, องค์กรมีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในประกอบด้วย อุปกรณ์ดับเพลิงที่พร้อมใช้งาน, ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้, เส้นทางหนีไฟ และแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย มีการซ่อมแซมป้องกันฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง, องค์กรมีเครื่องหมายเตือนภัยติดไว้ให้เห็นโดยชัดเจนในบริเวณรังสี เช่น ห้อง X-ray และบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับรังสี ได้รับการตรวจวัดปริมาณรังสีสะสมและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์กรมีการการเฝ้าระวังสุขภาพและการเฝ้าระวังอันตรายจากการทำงานของบุคลากร ($\beta=0.586$, p-value= 0.005) มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.023 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุปรานี บัวขาว (2561) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และความปลอดภัยส่งผลต่อการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลหนองบัวลำภู ทำการศึกษานักวิชาการจำนวน 272 คน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและความปลอดภัย กับการสร้างแรงจูงใจในการทำงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

● ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติของบุคลากร

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ที่เกี่ยวข้องกับ องค์การของท่านจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอต่อการทำงาน และองค์การของท่านมีอากาศที่ถ่ายเทและอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการทำงาน ($\beta=0.354$, p-value=0.022) มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.022 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุวรรณ หงษ์ วิจิตร, ไสริยา สุภาพผล, & เพ็ญพิชชา โพธากุล (2564) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานโรงพยาบาลศุภมิตร จังหวัดสุพรรณบุรี ทำการศึกษานักวิชาการจำนวน 224 คน ผลการศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการพัฒนาศักยภาพ ด้านคุณภาพชีวิต ในการทำงาน ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานโรงพยาบาลศุภมิตร จังหวัดสุพรรณบุรี มีอำนาจการทำนายร้อยละ 42.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะหรือการนำไปใช้ประโยชน์

จากข้อมูลที่ได้จากศึกษาครั้งนี้ การจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย ควรมีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงพยาบาลให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น แสงสว่างในห้องปฏิบัติงาน โดยการดูแลบำรุงรักษาหลอดไฟไม่ให้มีฝุ่นเกาะ หรือเปลี่ยนหลอดใหม่เมื่อใช้มาเป็นเวลานานแล้ว และควรคำนึงถึงสีของผนังห้องที่ไม่ทำให้ห้องมีความสว่างน้อยลง รวมถึงการจัดทิศทางที่นั่ง และการวางของหรืออุปกรณ์ต่างๆ ไม่ควรจัดวางในทิศทางที่แสงส่องสว่างไม่ถึง เช่น บริเวณมุมในสุดของห้อง หรือบริเวณที่แสงโดนบังทิศทางแสงส่องสว่างโดยปล่องไฟ เป็นต้น ห้องทำงานควรมีพื้นที่ที่เหมาะสมกับการทำงานของบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ที่พร้อมใช้งาน บำรุงรักษาอยู่เสมอ รวมไปถึงภูมิทัศน์ภายในและภายนอกโรงพยาบาลให้ร่มรื่นมากยิ่งขึ้น การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย ควรมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมที่มีความเชี่ยวชาญ ลงพื้นที่สำรวจปัญหาภายในโรงพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง มีการประกาศนโยบายและข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้บุคลากรทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลโคกโพธิ์ไชย ควรมีการสนับสนุนบุคลากรให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้น มีการจัดอบรม

บุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน เช่น อบรมการ
ช่วยเหลือผู้ป่วยเบื้องต้น การซ้อมแผนอัคคีภัย การปฐมพยาบาล
บุคลากรใหม่แจ้งระเบียบข้อบังคับในการทำงาน เพื่อให้บุคลากร
นำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในการทำงาน และเมื่อเจอปัญหาที่

เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทาง
ทีและรวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรยุภา จิโนรส, ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์, & วันเพ็ญ ทรงคำ. (2559). ปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตาม
ความเสี่ยงของพนักงานทำความสะอาด โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ. พยาบาลสาร, 43, 57-69.
- ณัฐธาสีริ ยิ่งรู้, & ฉัตรปารี อยู่เย็น. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในการทำงานและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ
บุคลากรทางการแพทย์: กรณีศึกษาโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช. ปทุมธานี: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี.
- ณัฐภูมิ พงษ์เย็น, & ธาณัท วรณกุล. (2557). แนวทางการปรับปรุงปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลชุมชนเพื่อเพิ่มความพึงพอใจ.
วารสารวิชาการการออกแบบสภาพแวดล้อม, 1(2), 49-62.
- ชนภรณ์ พรรณราย. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธานินทร์ สุทธิคุณุสร. (2543). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณี ฝ่ายการพนักงาน บริษัท การบินไทย
จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- นันทิดา ไหวดมงคล. (2560). ความหมายและหลักการของการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย. นครปฐม: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม. (เอกสารที่ไม่มีการตีพิมพ์).
- บรรจง ทองงอก. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในการทำงานและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาล
พระนารายณ์มหาราช. วารสารโรงพยาบาลสิงห์บุรี, 26(1), 1-12.
- พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562. (2562, 22 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา,
136(67ก), 215-235.
- พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554. (2554, 17 มกราคม). ราชกิจจานุเบกษา,
128(4ก), 5-25.
- พรทิภา ชาบุตร. (2557). ความสัมพันธ์ของภาวะสุขภาพจิต สิ่งแวดล้อมในการทำงาน และความสามารถในการทำงานของพยาบาล
วิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 8(1), 171-183.
- ศิริอนันต์ จูทะเดมีย์. (2529). ความเครียดหรือสนุกกับงาน. พยาบาลสาร, 13, 53-55.
- สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน). (2565). มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับที่ 5 (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: ก.การพิมพ์ เทียนทอง.
- สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2554). การประเมินความเสี่ยงจากการ
ทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาล (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2554). คู่มือมาตรฐานการสุขาภิบาล และความปลอดภัยในโรงพยาบาล
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2557). คู่มือมาตรฐานการสุขาภิบาล และความปลอดภัยในโรงพยาบาล
(พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

- สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2564). คู่มือสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงาน. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- สุนทร กิจการ. (2560). ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาล ศรีสังวร จังหวัดสุโขทัย. วารสารโรคและภัยสุขภาพสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดนครสวรรค์, 11(2), 38-48.
- สุนิสา ชายเกลี้ยง, วรพรรณ ภูษาด, & รัชติญา นิธิธรรมธาดา. (2559). สิ่งคุกคามในสภาพแวดล้อมการทำงานและความเสี่ยงทางการยศาสตร์ของทันตบุคลากร. วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา, 11(1), 99-110.
- สุปราณี บัวขาว. (2561). การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและความปลอดภัยส่งผลต่อการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลหนองบัวลำภู. วารสารการแพทย์โรงพยาบาลอุดรธานี, 26(3), 176-184.
- สุวรรณหงส์ วิจิตร, โสรยา สุภาพล, & เพ็ญพิชชา โพธากุล. (2564). ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานโรงพยาบาลศุภมิตร จังหวัดสุพรรณบุรี. คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- อะเคื่อ อุณหเลขกะ, & สุชาดา เหลืองอาภาพงศ์. (2556). การป้องกันอุบัติเหตุจากเข็มและของมีคมของโรงพยาบาลในประเทศไทย. พยาบาลสาร, 40, 130-142.

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร (n=78)

อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.องค์กรของท่านเผยแพร่นโยบายด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมให้บุคลากรได้รับทราบและเข้าใจจุดมุ่งหมายของนโยบาย	3.62	0.74	มาก	7
2.องค์กรของท่านมีการอบรมให้ความรู้บุคลากรเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน แก่บุคลากรเข้าทำงานใหม่หรือให้บุคลากรทำงานในลักษณะงานที่แตกต่างไปจากเดิมที่ถูกต้องเหมาะสม	3.47	0.85	มาก	10
3.องค์กรของท่านจัดให้มีการซ่อมบำรุงหรือการซ่อมแซม อุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพปลอดภัยตลอดระยะเวลาที่ใช้งาน	3.60	0.72	มาก	9
4.องค์กรของท่านมีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในประกอบด้วย อุปกรณ์ดับเพลิงที่พร้อมใช้งาน, ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้, เส้นทางหนีไฟ และแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย มีการซ้อมแผนป้องกันฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และปฏิบัติตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3.59	0.81	มาก	8
5.องค์กรของท่านมีเครื่องหมายเตือนภัยติดไว้ให้เห็นโดยชัดเจนในบริเวณรังสี เช่น ห้อง X-ray และบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับรังสี ได้รับการตรวจวัดปริมาณรังสีสะสมและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3.95	0.80	มาก	2
6.องค์กรของท่านมีการตรวจสุขภาพประจำปีให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.62	มากที่สุด	1
7.องค์กรของท่านมีการตรวจวัดคุณภาพของสิ่งแวดล้อมในการทำงานเพื่อความปลอดภัยของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	3.78	0.89	มาก	4
8.องค์กรของท่านมีการให้ภูมิคุ้มกันตามปัจจัยเสี่ยงของงานแก่บุคลากร	3.92	0.72	มาก	3
9.องค์กรของท่านมีการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพ โดยการวางแผนและออกแบบโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพที่สอดคล้องกับสภาวะสุขภาพของบุคลากร	3.66	0.82	มาก	6

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร (n=78) (ต่อ)

อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ลำดับ
10.องค์กรของท่านมีการการเฝ้าระวังสุขภาพและการเฝ้าระวังอันตรายจากการทำงานของบุคลากร	3.74	0.69	มาก	5
เฉลี่ย	3.78	0.77	มาก	

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากร (n=78)

สิ่งแวดล้อมในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.องค์กรของท่านจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอต่อการทำงาน	3.81	0.83	มาก	7
2.องค์กรของท่านมีอากาศที่ถ่ายเท และอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการทำงาน	3.52	0.87	มาก	12
3.องค์กรของท่านมีน้ำอุปโภคบริโภค ที่สะอาดและเพียงพอต่อการทำงาน	3.55	0.82	มาก	11
4.องค์กรของท่านมีการจัดการน้ำเสียอย่างถูกต้องเหมาะสม และมีการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ	3.84	0.75	มาก	6
5.องค์กรของท่านมีการจัดการมูลฝอยทุกประเภทอย่างถูกต้อง-ถูกวิธี	3.79	0.73	มาก	8
6.องค์กรของท่านมีห้องน้ำที่สะอาด เพียงพอ และปลอดภัยให้กับบุคลากร	3.26	0.91	ปานกลาง	15
7.องค์กรของท่านมีการจัดเก็บสารเคมี (น้ำยาล้างห้องน้ำ สเปรย์ฆ่าแมลง) อย่างถูกต้อง เช่น บรรจุสารเคมีในภาชนะที่เหมาะสม เป็นภาชนะที่มีสภาพดี และมีฝาปิดมิดชิด	3.73	0.69	มาก	9
8.องค์กรของท่านมีมาตรการป้องกันการติดเชื้อให้กับบุคลากรเหมาะสม เช่น มาตรการการป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 ในการทำงาน เป็นต้น	4.00	0.73	มาก	4
9.องค์กรของท่านมีการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่เพียงพอและเหมาะสมให้บุคลากรในการทำงาน เช่น ชุดPPE หน้ากากอนามัย เป็นต้น	4.04	0.87	มาก	2
10.ท่านได้เงินเดือนเหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่การงานที่ได้รับ	3.30	0.91	ปานกลาง	14
11.ท่านได้รับสวัสดิการในการทำงานจากองค์กร	3.44	0.76	มาก	13
12.ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	4.14	0.63	มาก	1
13.ท่านได้รับการช่วยเหลือในการทำงานจากหัวหน้างานและเพื่อนร่วมอยู่เสมอ	4.01	0.75	มาก	3
14.องค์กรของท่านมีมาตรการป้องกันการบาดเจ็บและอุบัติเหตุจากการทำงาน ให้แก่บุคลากรอย่างเหมาะสม	3.86	0.80	มาก	5
15.องค์กรของท่านมีอุปกรณ์การทำงาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องมืออุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการทำงานให้กับบุคลากร	3.73	0.84	มาก	10
เฉลี่ย	3.73	0.79	มาก	

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร (n = 78)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.ท่านมีความเข้าใจในงานและทำงานออกมาอย่างมีคุณภาพ	3.93	0.56	มาก	7
2.ท่านทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรได้	4.01	0.54	มาก	3
3.ท่านมีการตรวจสอบความถูกต้องของงานอย่างละเอียด	4.05	0.62	มาก	1
4.ท่านปฏิบัติงานสำเร็จได้ตามปริมาณงานที่กำหนดไว้	3.96	0.68	มาก	6
5.ท่านมีการทำงานตามแผนที่กำหนดไว้	3.96	0.68	มาก	6

6.ท่านมีการใช้ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่า	3.93	0.65	มาก	8
7.ท่านมีประสิทธิภาพในการทำงานส่งงานให้ตรงตามเวลาที่กำหนดได้	4.04	0.65	มาก	2
8.ท่านใช้ระยะเวลาในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.00	0.65	มาก	5
9.ท่านมีการนำเทคนิคต่างๆ มาช่วยลดเวลาในการทำงาน	3.92	0.66	มาก	9
10.ท่านมีการแบ่งเวลาอย่างเหมาะสมในการปฏิบัติงาน	4.01	0.63	มาก	4
เฉลี่ย	3.98	0.63	มาก	

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

การจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัย	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน			t	p
	B	SE	β		
ค่าคงที่ (a)	2.316	0.336	-	6.883	<0.001
การส่งเสริมและดำรงไว้	-0.08	0.105	-0.126	-0.764	0.448
การป้องกัน	0.31	0.133	0.393	2.331	0.023*
การปกป้องคุ้มครอง	-0.053	0.107	-0.073	-0.498	0.62
การจัดงาน	0.177	0.102	0.301	1.742	0.086
การปฏิบัติงาน	0.095	0.124	0.134	0.765	0.447

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

การจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงาน	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน			t	p
	B	SE	β		
ค่าคงที่ (a)	2.343	0.355	-	6.605	<0.001
สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	0.222	0.95	0.354	2.338	0.022*
สิ่งแวดล้อมทางเคมี	0.163	0.123	0.210	1.333	0.187
สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ	0.190	0.129	0.250	1.466	0.147
สิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยาสังคม	-0.076	0.120	-0.085	-0.634	0.528
สิ่งแวดล้อมทางทางกายศาสตร์	-0.057	0.083	-0.099	-0.686	0.495

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05